

درس ۱۷ میراث فرهنگی و تاریخ

نکات مهم درس

میراث فرهنگی

میراث، یعنی ارث و هر چیزی که از گذشتگان و نیاکان و پدران به ما رسیده باشد. بخشی از چیزهایی که از گذشتگان برای ما به جای مانده است، ((میراث فرهنگی)) است.

میراث فرهنگی همه ی آثار ارزشمندی است که به فرهنگ یک ملت مربوط می شود. این آثار، حاصل زندگی و تلاش مردمی است که در گذشته زندگی می کرده اند.

میراث فرهنگی ممکن است چیزهای مادی مثل ظرف ها، سکه ها، کتیبه ها،

فرش ها، کتاب قدیمی و بنا های تاریخی، مساجد و امام زاده ها باشد

میراث فرهنگی ممکن است چیزهای غیر مادی مثل اعتقادات، زبان و آداب و رسوم باشد که از گذشته به ما رسیده است.

از آن جا که ایران جایگاه تمدن های کهن و یکی از قدیمی ترین سکونت گاه های بشری است، دارای میراث فرهنگی بسیار زیاد است که بخشی از آن در موزه ها نگهداری می شود البته قبل از انقلاب اسلامی، بخشی از آثار باستانی و گنجینه های هنری ایران، به دست بعضی کشورها، به ویژه فرانسه، انگلیس و آمریکا به غارت رفت.

ما باید برای حفظ و معرفی این آثار، برنامه ریزی و تلاش کافی را بکنیم، تا بتوانیم آنها را به خوبی به آیندگان بسپاریم. همانطور که نسل های قبل این میراث را حفظ کردند و به دست ما سپردند ما هم باید آن را حفظ کنیم و به آیندگان بسپاریم. میراث فرهنگی به همه ی مردم یک کشور تعلق دارد. پس همه باید در حفظ آن بکوشند.

چه کسانی گذشته را مطالعه می کنند؟

علم تاریخ عبارت است از مطالعه زندگی انسان ها در گذشته .

آشنایی با گذشته به ما کمک می کند تا زمان حال را بهتر بفهمیم. ما از مطالعه رویدادها و زندگی مردمان گذشته می توانیم پند بگیریم و از تجربه های آنها در زندگی امروز استفاده کنیم.

به کسانی که درباره زندگی انسان ها و رویدادهایی که در گذشته اتفاق افتاده ، مطالعه و تحقیق می کنند ، مورخ می گویند

مورخان در مطالعات خود از منابع مختلفی مثل کتاب ها و نوشته ها یا کتیبه ها ، ابزار ها و وسایل

زندگی ، بناها ، سکه ها ، سلاح ها ، سنگ نگاره ها و هر چیزی که از گذشته باقی مانده است ، استفاده می کنند.

آنها سعی می کنند شواهد و مدارک به جای مانده را با دقت بررسی کنند تا به واقعیت آنچه در گذشته رخ داده ، پی ببرند و آن گاه نظر خود را درباره یک موضوع تاریخی بگویند. گاهی ممکن است مورخان با دست یافتن به شواهد و مدارک جدید ، تغییراتی در نظرات خود بدهند.

مورخان در کار خود از یافته ها و نتایج مطالعات « باستان شناسان » نیز استفاده می کنند. بعضی از آثار تاریخی مربوط به زمان های بسیار دور ، در دل خاک قرار دارند به همین علت باستان شناسان ابتدا با مشاهده ویرانه ها و خرابه ها با مطالعه منابع تاریخی حدس می زنند که

در یک منطقه ، آثار باستانی وجود دارد. سپس به جست و جو و حفّاری در آن منطقه می پردازند. و در هر مرحله از ابزار خاصی استفاده می کنند
 باستان شناسان با حوصله آثار موجود در دل خاک را بیرون می آورند و هنگامی که خاک را لایه برداری می کنند به هر شیئی که برخورد می کنند معمولاً همان موقع از آن عکس و فیلم تهیه می کنند.

پرسش های مهم

مورّخان معمولاً کار خودشان را با پرسش هایی درباره گذشته آغاز می کنند. آنها می خواهند درباره اشخاص یا رویدادهای دوره زمانی چیزهایی بدانند.
 برای مثال، به این پرسش های تاریخی توجه کنید:
 چه چیزی اتفاق افتاده است؟ چه کسی یا چه کسانی در این واقعه شرکت داشته اند؟

موزه ها

در همه ی کشور ها برای حفظ و نگهداری آثار تاریخی با ارزش و میراث فرهنگی، مکان هایی به نام موزه وجود دارد

موزه‌ها انواع مختلف دارند در کشور ما نیز موزه‌های گوناگونی در شهرهای مختلف تاسیس شده است. موزه‌ها علاوه بر نگهداری آثار تاریخی، این آثار را به نمایش می‌گذارند به طوری که همه‌ی مردم با رفتن به موزه، می‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند تا از چگونگی زندگی مردم در زمان‌های مختلف آگاه شوند. همچنین، موزه‌ها مکان‌های مناسبی برای افرادی هستند که در رشته‌های مختلف مثل تاریخ، هنر، معماری، باستان‌شناسی و... مطالعه و تحقیق می‌کنند.

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

یکی از اهداف مهم این وزارتخانه، معرفی فرهنگ و تمدن گرانبهای ایرانی اسلامی کشورمان است. این وزارتخانه فعالیت‌های مختلفی را در زمینه حفظ و احیای میراث طبیعی و فرهنگی و صنایع دستی کشور، انجام می‌دهد. البته هم‌نیز، باید با شناخت و معرفی فرهنگ مادی و معنوی پربار خویش و حمایت از آن، به این وظیفه کمک نماییم.

سوالات متن درس ۱۷

۱. میراث یعنی چه؟
۲. میراث فرهنگی چیست؟
۳. چرا باید از میراث فرهنگی حفاظت کنیم؟
۴. میراث فرهنگی به چند دسته تقسیم می شوند؟
۵. میراث فرهنگی مادی شامل چه چیزهایی می شود؟
۶. میراث فرهنگی غیرمادی شامل چه چیزهایی می شود؟
۷. چرا ایران دارای میراث فرهنگی بسیار زیاد است؟
۸. علم تاریخ را تعریف کنید؟
۹. علم تاریخ چه کمکی به ما می کند؟
۱۰. به چه کسانی مورخ گفته می شود؟
۱۱. مورخان در مطالعات خود از چه منابعی استفاده می کنند؟
۱۲. مورخان چگونه در مورد یک موضوع تاریخی نظر می دهند؟
۱۳. مراحل باستان شناسان برای شناسایی آثار تاریخی چگونه است؟
۱۴. مورخان کار خود را چگونه آغاز می کنند؟
۱۵. به چه مکانی موزه گفته می شود؟
۱۶. موزه ها چه کار کردهایی را دارند؟
۱۷. یکی از اهداف وزارت میراث فرهنگی را بنویسید؟
۱۸. وزارت میراث فرهنگی چه فعالیت هایی را انجام می دهد؟

پاسخ سوالات متن درس ۱۷

- ۱- میراث یعنی ارث و هر چیزی که از گذشتگان و نیاکان به ما رسیده است.
- ۲- بخشی از آثاری که از گذشتگان برای ما به جای مانده است میراث فرهنگی است.
- ۳- زیرا میراث فرهنگی همه ی آثار ارزشمندی است که به فرهنگ، تمدن و هویت یک ملت مربوط می شود. این آثار، حاصل فکر، ابتکار، زندگی و تلاش مردمی است که در گذشته زندگی می کرده اند.
- ۴- مادی و غیر مادی
- ۵- وسایلی مانند ظرف ها، سکه ها، کتیبه ها، فرش ها، کتاب های قدیمی و بناهای تاریخی، مساجد و امامزاده ها
- ۶- اعتقادات، دستاوردهای علمی و هنری و فرهنگی، زبان و یا آداب و رسومی که از گذشته به ما رسیده است.
- ۷- چون ایران جایگاه تمدن های کهن و یکی از قدیمی ترین سکونتگاه های بشری است.
- ۸- علم تاریخ عبارت است از مطالعه ی انسان ها در گذشته.
- ۹- آشنایی با گذشته به ما کمک می کند تا زمان حال را بهتر بفهمیم. ما از مطالعه ی رویدادهای و زندگی مردمان گذشته می توانیم عبرت بگیریم و از تجربه های آنها در زندگی امروز استفاده کنیم.
- ۱۰- به کسانی که درباره ی زندگی انسان ها و رویدادها یی که در گذشته اتفاق افتاده، مطالعه و تحقیق می کنند، مورخ می گویند.
- ۱۱- مورخان در مطالعات خود از منابع مختلفی مثل کتاب ها و نوشته ها یا کتیبه ها، ابزارها و وسایل زندگی، بناها، سکه ها، سلاح ها، سنگ نگاره ها و هر چیزی که از گذشته باقی مانده است، استفاده می کنند.
- ۱۲- آنها سعی می کنند شواهد و مدارک به جای مانده را با دقت بررسی کنند تا به واقعیت آنچه در گذشته رخ داده، پی ببرند و آن گاه نظر خود را درباره ی یک موضوع تاریخی بگویند.
- ۱۳- باستان شناسان ابتدا با مشاهده ی ویرانه ها و خرابه ها یا مطالعه ی منابع تاریخی حدس می زنند که در یک منطقه، آثار باستانی وجود دارد. سپس به جست و جوی حفاری در آن منطقه می پردازند و در هر مرحله از ابزار خاصی استفاده می کنند.
- ۱۴- مورخان معمولاً کار خودشان را با پرسش هایی درباره ی گذشته آغاز می کنند. آنها پرسش هایی را طرح و سپس درباره آنها تحقیق می کنند تا پاسخ های احتمالی آنها را پیدا کنند.
- ۱۵- در همه ی کشورها برای حفظ و نگهداری آثار تاریخی با ارزش و میراث فرهنگی مکان هایی به نام موزه وجود دارد.

۱۶- نگهداری آثار تاریخی - این آثار را به نمایش می گذارند به طوری که همه ی مردم بارفتن به موزه، می توانند آنها را مشاهده کنند تا از چگونگی زندگی مردم در زمان های مختلف آگاه شوند- موزه ها مکان های مناسبی برای افرادی هستند که در رشته های مختلف مثل تاریخ، هنر، معماری، باستان شناسی مطالعه و تحقیق می کنند.

۱۷- معرفی فرهنگ و تمدن گرانبه های ایرانی-اسلامی کشورمان است.

۱۸- این وزارتخانه فعالیت های مختلفی را در زمینه حفظ و احیای میراث طبیعی و فرهنگی و صنایع دستی کشور، انجام می دهد.

پاسخ فعالیت های درس ۱۷

- ۱- برعهده دانش آموز
- ۲- خیر با استفاده از کتاب ها و آثار به جامانده از گذشتگان می توان از واقعیت زندگی گذشتگان آگاه شد.
- ۳- برعهده دانش آموز
- ۴- برعهده دانش آموز
- ۵- برعهده دانش آموز
- ۶- برعهده دانش آموز